



ÅRSMELDING FOR ØSTRE AGDER REGIONRÅD 2020 - kortversjon

Denne kortutgaven av [Årsmeldingen 2020](#) er utarbeidet på oppdrag av rådmannsutvalget.

Styreaktivitet

Styret for Østre Agder regionråd besto av ordførere i kommunene og opposisjonsleder i Arendal. Robert Cornels Nordli ordfører i Arendal kommune var styreleder. Fylkesordfører og opposisjonsleder i fylkestinget møtte i styrets møter. Rådmennene deltok på styremøtene.

Styreaktivitet

I 2020 var det 9 møter og det ble behandlet 87 saker. Det var en økning fra 71 saker i 2019.

Konsekvenser av ny kommunelov

Med bakgrunn i bestemmelsene i loven endres styret til representantskap fra årsskiftet 2020/2021. Ny [samarbeidsavtale](#) ble stadfestet i styremøtet 23.oktober 2021 og samtidig ble tidligere vedtekter opphevet.

Sekretariatet

Østre Agder regionråd var organisert som en enhet i Arendal kommune, med sekretariatslederen som enhetsleder. Østre Agder Regionråd har seks medarbeidere.

Det er høstet positive erfaringer med å nytte teamsmøter under pandemien. Når en slik møteform er eneste alternativ for å kunne ivareta pandemihensyn så er det et godt alternativ framfor å avlyse møter.

Informasjonsarbeid

Østre Agders nettsider holdes løpende oppdatert med innkallinger, sakspapir og referater fra styret, rådmannsgruppen og andre samarbeidsforum. Mange presentasjoner som blir gitt i styret og i rådmannsutvalget gjøres tilgjengelig for interesserte via linker i referatene. Her er mye nyttig informasjon tilgjengelig for den som måtte ha behov. Praksisen med månedlige INFO-brev til de folkevalgte er videreført.

Samling for formannskapene ble avholdt 15.januar 2020 ved Universitetet i Agder i Grimstad. Det var godt oppmøte fra kommunene og det kom mange positive tilbakemeldinger på programmet, som var rettet mot hva som kan bidra til en positiv nærings- og samfunnsutvikling i regionen. Som en oppfølging av samlingen utarbeidet sekretariatet i samråd med styret et hefte som tok for seg ulike faktorer som bidrar til ønsket samfunnsutvikling. Formannskapene ble oppfordret til å komme med innspill til dette heftet. Dette [materialet](#) legges til grunn for Østre Agder regionråds egen oppfølging av Regionplan Agder 2030.

Beredskap og tiltak for å håndtere effekter av pandemien

Fra møtene i styret og rådmannsutvalget i april har Corona-pandemien vært et fast drøftingspunkt.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Kommunenes behov for forskningsbaser kunnskap sett fra behovene i den enkelte tjeneste har fått liten oppmerksomhet. Gjennom eget utredningsarbeid har KS satt fokus på dette, men så langt med begrenset suksess overfor nasjonale myndigheter. Østre Agder regionråd har rettet søkelys på dette behovet, og fått medlemskommunens tilslutning til en felles satsing gjennom vedtak av Forskningsløft innenfor helse- og omsorgsfeltet. Det er etablert et tett samarbeid med det helsefaglige forskningsmiljøet ved UiA som skal kvalitetssikre satsingen.

Nasjonalt og regionalt påvirkningsarbeid

Styret har på hvert styremøte en egen sak som omhandler aktuelle påvirkningssaker. Sentrale saker i 2020 var

- Arbeidet for å forhindre flytting av flere avdelinger av Kystverkets fra Arendal.
- Domstolsreformen som innebærer at ledelsen av domstolen i Arendal overflyttes til Kristiansand. Østre Agder IPR vil fortsatt arbeide mot denne løsningen da det svekker domstolenes tilstedeværelse i Arendal.
- Uttale til forslaget til strategi for UiA, der samarbeidet la vekt på utvikling av arenaer for samskaping med næringsliv og offentlig sektor.
- Henvendelse til Stortingets Transport- og kommunikasjonskomite og til samferdselskomiteen i Agder fylkeskommune om finansiering av driften av tårntjenester ved Arendal lufthavn Gullknapp.
- Støtte til tomtealternativ for Morrow Batteries slik at selskapet skulle etableres i Østre Agder. Forslaget fra Arendal kommune om Eyde energipark ble med blant de fire finalistene. Ordførerne i Østre Agder stilte seg samlet bak tomte alternativet som selskapet valgte.
- I tilknytning Langtidsplan for forsvarssektoren (2021-2024) ga regionen en uttale knyttet til utvidet bruk av det store øvingsområdet forsvaret har på Evjemoen.
- Kontakt med Agder fylkeskommune for å øke transportkapasiteten på ferger i skjærgården i sommersesongen. Pandemien skapte kapasitetsbegrensninger. Agder fylkeskommune ville ikke engasjere seg.
- Kritikkk til fylkeskommunens ved fordeling av ekstraordinære midler til lokale næringsfond.
- Støtte til forslaget fra politimesteren om felles forlikrådsløsning. Kommunene var også innstilt på å gå med i en slik løsning, men når godtgjørelse til medlemmene ble klar så var den for lav i forhold til forventet arbeidsmengden i et felles forliksråd.
- Støtte til etablering av Vegår videregående skole for mennesker med manglende eller avbrutt videregående opplæring i Vegårshei kommune.
- Støtte til arbeidet for å få til etableringen av Biozin AS med sikte på produksjon av biodrivstoff på Jordøya gjennom å presse på for veinvesteringer, særlig knyttet til fv.415.

Plan- og utredningsarbeid

Prosessen med revisjon av **Nasjonal transportplan** har pågått for fullt i året. Fylkeskommune var tildelt en sentral rolle under utarbeidelsen. Østre Agder ga innspill på viktigheten av å gå videre med utbyggingen av E18 og E39. Videre ba man om prioritering av arbeidet med Rv-41 som har stort behov for hevet standard. Det ble understreket at forbindelsen Fv-415 fra Svingen til Åmli sentrum må prioriteres med bakgrunn i industriens behov. Videre er en opptatt av et godt tilbud ved Kristiansand lufthavn, Kjevik, men også av Gullknapps rolle som kompetansesenter for flygerutdanning og ved satsing på droneløsninger. Det ble gitt innspill på jernbane infrastrukturen og på digital infrastruktur i distrikter.

Prosessen for å etablere felles NAV-kontor for kommunene Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand og Froland, med Tvedestrand som vertskommune, har pågått gjennom året, men ved årsskiftet var ikke endelig vedtak blitt fattet. Ledelsen i NAV Agder er innstilt på å godkjenne en slik løsning.

Østre Agder rådmannsutvalg har fattet en prinsipiell beslutning om å gå over til LED i veilyset. Intensjonen er at overgang skal skje i perioden 2022-2024.

Felles innsats for nærings- og samfunnsutvikling

Det direkte næringsarbeidet håndteres av næringsmedarbeidere i hver enkelt kommune. Gjennom samarbeidet i Østre Agder løftes satsinger og problemstillinger som det er hensiktsmessig å forsøke å løse felles.

For å hjelpe reiselivsnæringen i forbindelse med pandemisituasjonen fikk næringsforum i oppgave å se nærmere på langsiktige og kortsiktige tiltak og behov for bistand i en krevende situasjon. Søknader om å få status som nasjonalparkkommuner har resultert i at 2 av tre kommuner så langt har fått innvilget denne statusen.

Det er etablert samarbeid med UiA om studietilbud, men også knyttet til utvikling av universitetsbyen. Det er fokus på kompetanseheving i regionen og samarbeide med utdanningsinstitusjonene er en nøkkel for å lykkes med dette.

Samhandling innen helse, omsorg og levekår

Samhandlingsarbeidet innenfor helse, omsorg og levekår har hatt følgende satsingsområder i 2020:

Samarbeidet mellom SSHF og kommunene på Agder innenfor rammene av «Helsefellesskap på Agder» er videreutviklet. Som følge av Covid 19 – pandemien har samarbeidet hatt et forsterket fokus på beredskap

Under overskriften Tjenesteinnovasjon innenfor velferdsteknologi, - og e – helse har Østre Agder utarbeidet og vedtatt en ny [Strategi – og handlingsplan](#) for området. Østre Agder er sterkt delaktig i arbeidet regionalt på Agder, forankret i Regional koordineringsgruppe (RKG).

Det har vært økt satsing på forskning, utvikling og innovasjon gjennom vedtatt felles Strategidokument i Overordnet strategiske samarbeidsorgan for forskning, innovasjon og utdanning (OSO).

Samarbeid om programsatsingen innenfor folkehelse, tidlig innsats og levekår er videreført gjennom tverrfaglig og interkommunalt samarbeid hvor alle kommunene i Østre Agder deltar i den regionale Levekårsatsingen i regi av Regionplan Agder 2030 og den nasjonale satsingen «Program for folkehelsesamarbeid i kommunen 2017 – 2027.

Helseklynge i Agder er en fremtidsrettet struktur for helsefaglig samarbeid mellom aktører som bidrar til kunnskapsutvikling, nyskaping – og læringsprosesser ved hjelp av fremragende forskning, fremtidsrettet utdanning og forskningsstøttet innovasjon.

Interkommunalt samarbeid i oppvekstsektoren

Til tross for utfordringene knyttet til pandemien har samarbeidet innenfor oppvekstfeltet i Østre Agder økt i 2020.

Desentralisert videreutdanning for lærere.

35 lærere gikk høsten i gang med et felles videreutdanningstilbud. Tilbudet er innrettet mot lærere i grunnskolen 1. til 7.trinn i faget engelsk. Utdanningstilbudet er i regi av UiA.

Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolene – DEKOMP.

Østre Agder ble på vegne av kommunene tildelt tilskudd fra Statsforvalteren i Agder til DEKOMP med totalt i overkant av 2,4 mill.kr. Tildeling er noe lavere enn i 2019.

Målet for satsingen er at ledere og lærere skal få god kunnskap om, innsikt i og forståelse for innholdet i overordnet del av læreplanen og dens betydning for den daglige undervisningen. Lærere skal videre utvikle god digital undervisningsmetodikk. Særlig knyttet til inkluderende undervisning, dybdelæring og tverrfaglige temaer. Dette er iverksatt gjennom to tiltak.

1. Faglig støtte til innføringen av ny læreplan.
2. Pedagogisk bruk av digitale verktøy.

Før covid-19 utbruddet gjennomførte man samlinger med skoleledere og ressurspersoner fra skolene. Etter nedstengingen 12.3.20 ble man tvungen til å utforske og utvikle alternative måter å drive kompetanseheving på. Store deler av kompetansehevingen har i 2020 blitt gjennomført digitalt. UiA har bistått med videoforelesninger som skoler har gått gjennom enten før eller på selve «fagdagen».

Fagdagen med størst omfang var 16.10.20. Til vanlig er dette datoen for sørlandske lærerstevne. I Østre Agder arrangerte man lærerstevne for 32 skoler med ca. 700 deltakere. 2. Pedagogisk bruk av digitale verktøy.

To av kommunene (Arendal og Gjerstad) har i løpet av året gjennomført de siste to av tre semestre av sin satsing på pedagogisk bruk av digitale verktøy.

Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen – REKOMP.

Barnehagene i Østre Agder ble tildelt nær 2,2 mill. kr fra REKOMP. Overordnet mål for ordningen er å sikre alle barn et barnehagetilbud av høy kvalitet. Man skal styrke barnehagene i deres arbeid som lærende organisasjoner. Den barnehagebaserte kompetanseutviklingen i Østre Agder har startet arbeidet med fokus på organisasjonsledelse. 100 av 116 barnehager har deltok på avsparket.

Partnerskap med UiA.

Universitetet i Agder har ansvaret for det faglige innholdet i DEKOMP og REKOMP og har en viktig rolle som veileder overfor deltakende barnehager og skoler i regionen. Partnerskapet har vokst seg sterkt i 2020.

Økonomi

Regnskapet er godkjent i styresak 11/21. Det er også avsatt 1,5 mill.kr. som refunderes kommunene.

Andre saker i 2020

Videre er samarbeidet felles juskompetanse utvidet til også å omfatte Vegårshei i tillegg til Arendal, Grimstad, Risør og Froland som alt samarbeider om denne kompetansen.

2020 ble siste år med samarbeid om spesialisthjemler innen fysioterapi. Samarbeidet opphørte ettersom det bare omfattet en liten del av dette tjenestetilbudet i regionen.

INTERKOMMUNALE TJENESTER

Østre Agder KØH – kommunal øyeblikkelig hjelp.

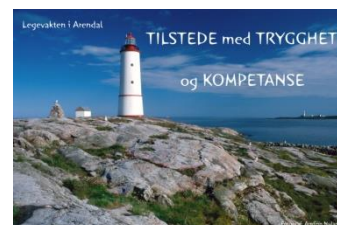
Arendal interkommunale ØHD (KØH) har 9 senger og betjener Arendal, Risør, Tvedestrand, Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Froland, Nissedal kommuner.

I januar 2020 ble KØH invitert inn til sykehusledelsens årskonferanse. Her ble det gitt informasjon om våre tjenester, og det ble drøftet muligheter i lys av et helsefelleskap med fokus på gode pasientforløp.

Ordningen der samarbeidskommunene kan legge utskrivningsklare pasienter i KØH har fortsatt i 2020. Tilbakemeldingene om denne ordningen er utelukkende positive. Beleggsprosenten i jan – feb 2020 lå på ca.70 %. Det var en merkbar nedgang i innleggelser fra midten av mars og utover, men det har også periodevis vært høy aktivitet i 2020. Digital hjemmeoppfølging gjennom prosjektet TELMA er videreført i 2020. 62 pasienter har mottatt slike tjenester.

Legevakten i Arendal

Legevakten i Arendal er et interkommunalt legevaktsamarbeid mellom 10 kommuner; Arendal, Froland, Fyresdal, Gjerstad, Grimstad, Nissedal, Tvedestrand, Vegårshei, Risør og Åmli. Legevakten har i tillegg telefonformidling for Valle og Bykle, og Evje/Hornnes og Bygland kommune. Legevakten ivaretar legevaktfunksjon for Evje/Hornnes og Bygland på natt.



Legevaktens mål er å ivareta pasientene på en forsvarlig måte ved akutt sykdom, skade og forverring av sykdom, som ut fra en faglig vurdering ikke kan vente til neste ordinære arbeidsdag.

Tallene for 2020 viser at antall henvendelser var 57 291, hvorav 24 108 resulterte i konsultasjon med lege. Tilsvarende tall for 2019 var 48 004 henvendelser og 25 253 konsultasjoner. Antall innkomne, besvarte telefoner var i 2020 - 63 044. I 2019 var tallet 55 534.

Det oppleves stadig oftere at lav legebemanning fører til lang ventetid, som kan gå ut over pasientsikkerheten, og pasientenes tilfredshet. Et vaktlag på tre leger som er bemanningen i dag, er for lite mange helger.

Prosjekteringen av nytt KØH/LV bygg ble ferdigstilt i 2020, og ble lagt ut på anbud i januar 2021. Nye lokaler er på overtid, men det vil ta flere år før de kan bli tatt i bruk.

Interkommunalt samarbeid med Stiftelsen ALTERNATIV TIL VOLD (ATV)

ATV Arendal finansieres av kommunene Arendal, Grimstad, Froland, Åmli Tvedestrand, Risør og Gjerstad, og staten ved Barne- og familiedepartementet (BFD). Kontoret har fire medarbeidere. Behandlingstilbudet ved ATV Arendal har primært vært for mannlige og kvinnelige utøvere av vold i nære relasjoner. I 2020 var det 67 nye klienthenvendelser. Av dette er 5 voldsutøvende kvinner. 49 klienter er i gang med behandling.

ATV har et familiemandat, og er derfor i i gang med å utvikle et tilbud til utsatte og barna.

ATV Arendal vektlegger og prioriterer samarbeid. Virksomheten gir råd og veiledning i alle saker som vedrører vold i nære relasjoner. Kontoret informerer om ATV Arendals behandlingstilbud, og sprer kunnskap om vold i nære relasjoner.

ATV Arendal og familievernkontoret i Aust-Agder har en gjensidig henvisningspraksis, i form av at Familiekontoret henviser utøvere av vold i nære relasjoner til ATV Arendal, og ATV Arendal henviser utsatte til Familiekontoret.

Østre Agder krisesenter

I 2020 har det vært færre kvinner enn tidligere år som benyttet botilbudet og ingen menn har hatt beskyttelse i botilbudet. Nedgangen i overnattingsdøgn for barn er betydelig.

Reduksjonen kan skyldes flere forhold, blant annet:

- flere instanser jobber med oppfølging av vold
- stor forbedring i samarbeidet med Nav og saksbehandlingen går raskt.
- bolig kommer tidligere på plass

Nasjonalt har de fleste krisesentre lavere tall enn tidligere i botilbudet og økt pågang på dagsamtaler. Det var 34 kvinnelige beboere ved krisesenteret i 2020 og ingen menn brukte tilbudet. Det var det første året fra 2015 at ingen menn brukte tilbudet mens også kvinner bruk er kraftig redusert. 28 barn bodde ved senteret som er mer enn en halvering fra «toppåret» 2018 da 63 barn benyttet tilbudet. Tallet på overnattingsdøgn er også kraftig redusert.

Det ble påpekt Lovbrudd etter Systemrevisjon fra Fylkesmannen i Agder ved Østre Agder krisesenter i mai 2019. Nye sikkerhetstiltak er derfor gjennomført ved dagens tilbud for menn i Østre Agders krisesentertilbud. Tiltakene er godkjent av Statsforvalter i Agder. Arbeid med tegninger og kostnadsestimat for tilbygg krisesentertilbud for menn er i gang og legges fram fra KF Eiendom til gjennomgang i løpet av mars 2021.

Barneverntjenesten Øst i Agder

Visjon: Et kompetent og tilgjengelig barnevern som setter barnet i sentrum.

Barneverntjenesten Øst i Agder er en interkommunal tjeneste for kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli med Gjerstad som vertskommune. Tjenesten har til sammen 24.4 årsverk, samt rundt 100 personer som er ansatt eller engasjert som besøkshjem, fosterforeldre, støttekontakter eller tilsynsførere.

KUBA (Kompetanseutvikling barnevern Agder) er en storsatsning hvor alle barneverntjenestene på Agder har gått sammen om å utvikle tjenestene i et tett forpliktende samarbeid. Alle ansatte inkluderes i KUBA.

Barnevernreformen trer i kraft fra 1.1.2022. Den vil innebære en endring i ansvarsfordeling og finansiering av det kommunale barnevernet. Forarbeidet er i gang lokalt og vil blant annet innebære at kommunene må satse ytterligere på forebygging fram mot 2022. Behandling av stadig flere norske saker i EMD (europeiske menneskerettsdomstolen) og storkammerbehandling av barnevernssaker i Høyesterett har fått konsekvenser for det kommunale barnevernet. Dette gjelder økte krav om virksomme forebyggende tiltak i det kommunale barnevernet samt oppfølging av biologisk familie og fosterbarn med mål om gjenforening.

Arendal barnevernvakt

Barnevernvakta i Arendal er lokalisert sammen med den øvrige barneverntjenesten i kommunen på Maxis kjøpesenter. Barnevernvakta ivaretar akuttberedskap for barneverntjenesten i Arendal, Froland og Barneverntjenesten Øst i Agder. Fra sommeren 2021 er det også inngått samarbeid med Grimstad kommune som blir en del av dette interkommunale samarbeidet.

Barnevernvaktas mandat er å behandle akutte henvendelser, motta og registrere meldinger utenom kontortid. Det er et tett samarbeid med politi som blant annet skal godkjenne det juridiske innholdet av eventuelle akuttvedtak som fattes utenom ordinær kontortid.

Østre Agder brannvesen

ØABV skal forebygge og begrense konsekvenser av uønskede hendelser i 7 kommuner. Virksomheten omfatter Agder 110 sentral, beredskapsavdelingen, forebyggende avdeling, feieravdelingen og Interkommunalt utvalg mot akutt forurensing (IUA).

Bystyret i Arendal og kommunestyret i Grimstad har bestilt en utredning i 2020 om samarbeid/felles brannvesen. Arbeidet pågår. Brannsjef Dag Svindseth sluttet september 2020. Varabrannsjef Olav Bakke ble konstituert og fungerte ut året før han gikk av med pensjon. Virksomheten ledes av konstituer brannsjef leder av forebyggende avdeling Petter Vinje Svendsen fram til konklusjonen på utredningsarbeidet foreligger.

Brann og ulykkesberedskap har ikke vært svekket av korona-situasjonen. Forebyggende avdeling gikk færre branntilsyn i 2020 enn vanlig grunnet smitteverntiltak.

Agder 110 sentral

Flere store prosjekter, og uventede tekniske utfordringer har økt kostnadsbildet betydelig i 2020. Økonomien har likevel gått i balanse takket være en påbegynt opptrapping av betalingsssatsen for å ta inn etterslep og forberede framtiden.

Beredskapsavdelingen

Beredskapsavdelingen bestod i 2020 av 122 deltidsmannskaper og 32 heltidsansatte. Grunnet koronapandemien ble et planlagt grunnkurs for 20 deltidsmannskaper ikke iverksatt høsten 2020 (lokalt kurs i regi av ØABV). Andre kurs som ble utsatt er internt kurs for å opprette røykdykkerkompetanse i Froland og deltagelse i regionalt utrykningslederkurs for deltidsmannskaper, som også er et lovkrav. Det var 1231 oppdrag i 2020 -en liten nedgang fra 1251 oppdrag i 2019. Denne utviklingen er lik som andre brannvesen, og tilskrives koronasituasjonen.

Redningsdykkertjenesten, som også innbefatter Grimstad kommune er styrket gjennom økt erfaringer og trening.

Forebyggende avdeling

Forebyggende avdeling utfører tilsyn, saksbehandling og veiledning. Avdelingen har ansatte i 7 stillinger inkludert leder. Utsatte grupper for å omkomme i brann er bl.a. eldre over 70 år, personer som sliter med rus og/eller psykiatri og nyetablerte innvandrerfamilier. Alle aktiviteter i forebyggende avdeling prioritertes med tanke på ØABV sin visjon om at ingen skal omkomme i brann. I 2020 omkom 1 person fra risikogruppen.

Feieravdelingen

Avdelingen gjennomførte 9574 feiinger og gikk 2090 tilsyn i 2020 på vår totale portefølje på omtrent 35.000 objekt. Feieravdelingen har hatt 10 ansatte fordelt på 9 feiere og 1 leder.

Personvernombud

Samarbeidskommunene i Østre Agder inngikk i 2019 avtale om felles personvernombud. Funksjonen er lovpålagt etter personopplysningsloven fra 2018, og skal være en ressurs for kommunene i arbeidet med å etterleve personvernregelverket.

I 2020 gjennomførte personvernombudet følgende aktiviteter

- Etablering av nytt digitalt verktøy for å ivareta nye lovpålagte oppgaver
- Rådgivning om organiseringen av arbeidet med personvern og informasjonssikkerhet på tvers av IKT Agder samarbeidet
- Rådgivning til ansatte i kommunene om intern kontroll, rutiner, maler og retningslinjer for behandling av personopplysninger, herunder opplæring.
- Besvarte spørsmål fra innbyggere og ansatte i enkeltsaker
- Videreformidlet informasjon om vedtak fattet av Datatilsynet som legger føringer for etterlevelse av personvernreglene
- Deltok i arbeidet med håndtering av avvik på personvernregler/ informasjonssikkerhet

Arendal 19.03.2020

Ole Jørgen Etholm-Sekretariatsleder Østre Agder regionråd